

6. Созинов А. С. Виртуальный больной – взгляд в будущее или игрушка для интеллектуалов? / А. С. Созинов, С. А. Булатов // Виртуальные технологии в медицине. – 2010. – № 1(3). – С. 19 - 24.
7. Efficacy of highfidelity simulation debriefing on the performance of practicing anaesthetists in simulated scenarios / Morgan P.J., Tarshis J., LeBlanc V. [et al.] // Br. J. Anaesth. – 2009. – № 103. – P. 531 – 537.
8. Rodgers D.L. The effect of highfidelity simulation on educational outcomes in an advanced cardiovascular life support course / D. L. Rodgers, S. J. Securro, R. D. Pauley // Simulat. Hlth. – 2009. – №4. – P. 200 – 206.

ТЕСТУВАННЯ ЯК ФОРМА КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Мороховець Г.Ю., Лисанець Ю.В.

Українська медична стоматологічна академія

Традиційна система контролю знань студентів орієнтована в цілому на виявлення здатності утримувати в пам'яті знання і відтворювати їх на вимогу викладача. Так, перевіркою встановлюється лише те, про що запитує педагог. Це породжує формалізм і суб'єктивізм у оцінці підготовленості здобувачів освіти. Мабуть, найактуальніша на сьогодні проблема – об'єктивізація і стандартизація контролю в освіті. Традиційні форми і методи контролю гостро критикують, і починає складатися інша система діагностики рівня сформованості знань та вмінь студентів – комп'ютерне тестування.

Ключові слова: тестування, контроль знань, тестуючі програми, методи контролю знань.

The traditional system of students' knowledge control is generally focused on identifying the ability to retain the material and reproduce it at the teacher's request. Hence, only the material, asked by the teacher, can be checked. This gives rise to formalism and subjectivity in evaluating the readiness of the trainees. Perhaps the most pressing problem today is the objectification and standardization of control in education. Traditional forms and methods of control are severely criticized, and another system of diagnosing the students' level of knowledge and skills is emerging - the computer-based testing.

Keywords: testing, knowledge control, testing programs, knowledge control methods.

Нині одним із пріоритетних завдань системи вищої освіти стало створення ефективних електронних освітніх ресурсів, інноваційний характер яких дозволив би максимально використовувати їхній дидактичний потенціал у навчальному процесі. Основними напрямками створення електронних освітніх ресурсів стали мультимедійний супровід пояснення нового матеріалу, проведення віртуальних лабораторних робіт, обробка експериментальних даних. Одним із напрямів створення електронних освітніх ресурсів, поряд із вищезазначеними, є контроль рівня знань із використанням тестових завдань.

Проблемою розробки психолого-педагогічних принципів комп'ютерного навчання займалися вчені А.Берг, Р.Вільямс, Б.Гершунський, Е.Машбиць, І.Роберт, Н.Тализіна та ін. Проблемою розробки дидактичних і методичних принципів комп'ютерного навчання займалися О.Бугайов, М.Головко, М.Жалдак, Ю.Жук, В.Извозчиков, Н.Сосницька та ін. Тестовому контролю навчання присвятили свої праці вітчизняні й зарубіжні вчені: С. Архангельський, Ю. Бабанський, Н. Тализіна, І. Зязюн, В. Божкова, С. Гончаренко, С. Мединська, Н. Мельник. Певний інтерес до предмета дослідження становлять роботи І. Булах, Л. Добровської, В. Ільїної, Н. Морзе, Н. Стучинської [6-8]. Незважаючи на досить широке висвітлення проблеми, слід зауважити, що є низка питань, які потребують подальшої теоретичної й практичної розробки в практиці оволодіння студентами професійними знаннями. Недостатньо досліджене питання контролю навчальних досягнень студентів часто не має чіткої системи, недостатньо освітлено застосування сучасних методів і форм діагностування навчання студентів.

Мета статті – окреслити форми, методи контролю навчальних досягнень студентів медичних спеціальностей, методологічних основ тестового контролю із використанням спеціального програмного забезпечення.

Тестування як метод ефективної перевірки рівня засвоєння знань, умінь і навичок із навчальної дисципліни на етапі впровадження кредитно-модульної системи навчання має велике значення для розвитку й удосконалення пізнавальної діяльності студентів. Особливої уваги дослідження методів діагностики і контролю знань набуває в умовах перенесення акцентів на самостійне засвоєння знань].

Методи контролю знань умовно можна поділити на групи: усний, письмовий, тестовий, самоконтроль. Вони застосовуються на лекціях, практичних, семінарських, лабораторних заняттях, колоквіумах, консультаціях, поточних модульних контролях, підсумкових модульних контролях, заліках, іспитах. За формами завдань тести поділяють на репродуктивні, реконструктивні й творчі, за актуальністю – на основні, допоміжні, додаткові. Активно використовуються тести закритої чи відкритої форми, вправи, творчі завдання, тест-альтернатива, тест-відповідність тощо.

Методи контролю знань незалежно від їхнього типу мають свої переваги і недоліки, один відносно іншого. Так, серед позитивних сторін усного контролю знань можемо виділити тісний контакт між студентом і викладачем, можливість виявлення ґрунтовності знань, серед мінусів – значні затрати часу на перевірку і проведення. Письмовий контроль дає можливість зберегти результати перевірки, опитати відносно широку аудиторію студентів. Серед мінусів такого методу контролю слід, на нашу думку, виділити затратність часу на перевірку результатів. Проведення самоконтролю передбачає виховання відповідальності за навчання, чесності й принциповості, при цьому він потребує багато часу на проведення. Тестування дозволяє викладачеві ефективно використовувати час, порівнювати ефективність різних форм і методів викладання. З негативних проявів можемо виокремити можливість випадкових правильних відповідей, захоплення до механічного запам'ятовування.

Тестування, як педагогічне оцінювання знань у процесі навчання, нами використовується для оцінювання рівня підготовки студентів і аспірантів медичних спеціальностей, коригування процесу викладання, оцінки педагогічних технологій, що застосовуються викладачем.

Тести відкритої форми – здебільшого запитання репродуктивного характеру, спрямовані на пряме відтворення матеріалу, що вивчається.

Конструюючи запитання тесту, викладачеві слід дотримуватися системи методологічних вимог і принципів:

- неправильні відповіді необхідно підбирати на основі типових помилок;
- формулювання запитання в тесті має відрізнятися від формулювання визначень у навчальних матеріалах;
- конструюючи тести, необхідно уникати повторення запитань, відповіді до запитань не мають бути підказками до інших запитань тесту;
- коло запитань, які підлягають оцінюванню, має бути настільки широке, щоб можна було охопити всі ключові питання теми, що вивчається;
- студенти мають знати зміст, строки і тривалість контролю;
- тестовий контроль має активізувати творче і свідоме ставлення студентів до навчання, стимулює ріст пізнавальних потреб, інтересів, організовує навчальну діяльність;
- правильні відповіді в тестах мають мати різні позиції;
- відповіді на запитання мають виглядати правдоподібно, змушуючи студентів аналізувати кожен варіант відповіді й виявляти в ньому неточність чи помилку;
- необхідно наводити кілька правильних відповідей, кожна з яких як правильна доповнює інші правильні відповіді;
- варіанти відповідей розрахункових завдань мають містити не чисто випадкові значення, а лише отримані при розв'язуванні з урахуванням типових помилок; це мінімізує випадковість, що виникає при виборі студентами кожної з відповідей, якщо його власна не збігається з жодною з наведених.

Отже, тестовий контроль розглядається нами як метод контролю навчальної діяльності здобувачів освіти медичних спеціальностей.

Окрім використання тестових завдань для контролю навчальних досягнень на підсумкових заняттях, іспитах і заліках, їх використовують із метою актуалізації знань перед викладанням нової теми, перед практичними і лабораторними заняттями. Тести доцільно використовувати також для порівняння різних форм і методів викладання, оцінювання ефективності самостійної, індивідуальної роботи студентів, розроблення заходів для підвищення якості навчання шляхом упровадження в навчальний процес інноваційних технологій [3; 4].

Так, на заняттях із біоінформатики [1] в Українській медичній стоматологічній академії нами використовуються, поряд із традиційними – письмовими тестовими завданнями, тести, розроблені за допомогою спеціального програмного забезпечення. Найпростішим способом, що не потребує навичок використання програм для розроблення тестів, є конструювання тестових завдань за допомогою електронних таблиць MS Excel [2; 5].

Оцінювання результатів тесту базується на використанні логічних функцій, вбудованих у MS Excel. Результати тестування необхідно розмістити на окремому аркуші книги і скористатися функцією ЕСЛИ (ЕСЛИ(лог_вираз; значення_если_истина; значення_если_ложь))

Далі необхідно обрати способи оцінювання і підрахунок правильних відповідей за допомогою функції СЧЕТЕСЛИ (СЧЕТЕСЛИ(диапазон; критерий)).

Успішне й ефективне застосування методів комп'ютерного тестування цілком залежить від двох основних факторів. По-перше, – це відсутність доступу сторонніх до даних, що містять інформацію про правильні відповіді. По-друге, – якість тестових завдань. Програми для тестування мають низку переваг над традиційною системою перевірки знань: на одне завдання є кілька варіантів відповідей; при помилковій відповіді може з'являтися підказка (відповідне правило і приклади); робота закінчується виведенням на екран статистичної інформації про кількість помилок і виставленої оцінки; у підсумку викладач бачить реальні знання.

Для створення тестів використовуємо також контрольні-діагностичні програми MyTest і Test W2. Розглянемо ці редактори детальніше. Так, система Test W2 складається з програми тестування (Test-W2.exe), редактора тестів (Editor.exe), конвертера тестів (Converter.exe), протоколу результатів тестування (Result.dat). Редактор тестів дає можливість установлювати індивідуальні параметри тестування: кількість запитань у тесті, час тестування, шкалу оцінювання.

Система Test-W2 дає можливість встановлення індивідуальних параметрів тестування (кількість запитань, час тестування тощо); використання шкали оцінювання на 2, 5, 6, 9 або 12 балів; проведення тестування з діагностикою (у процесі тестування позначаються правильні й неправильні відповіді); авторизація студента (вводиться прізвище, ім'я, група) та збереження даних у протоколі; захист тестів і протоколу тестування від несанкціонованих дій; редагування тестів; використання можливостей редактора Paint і текстового редактора Microsoft Word для редагування тестів; конвертування тестів системи Test-W; робота в локальній комп'ютерній мережі.

Test-W2 досить простий у користуванні і містить: основні команди головного меню Windows; лічильник, що дозволяє обрати кількість запитань; лічильник, що дозволяє обрати час тестування; лічильник, що дозволяє обрати шкалу оцінювання; поля для введення запитань і відповідей (з можливістю обрання однієї або кількох правильних відповідей); кнопки керування для переходу між запитаннями і для їх додавання чи вилучення.

Програма MyTest дозволяє створювати тести із використанням різної форми запитань: одиночного чи множинного вибору, зіставлення, заповнення пропусків, ручне введення числа чи тексту, указання порядку та ін. MyTest має такі параметри тестування: критерії оцінювання; необхідний мінімум балів; порядок завдань; збереження і виведення результатів тестування; параметри виведення звіту про результати тестування; обмеження часу тестування, кількості запусків програми, кількості помилок і балів для переривання тесту; захист паролем відкриття програми для тестування чи редагування, результатів тестування.

Висновки. Нині одним із пріоритетних завдань системи вищої освіти стало створення ефективних електронних освітніх ресурсів, інноваційний характер яких дозволив би максимально використовувати їхній дидактичний потенціал у навчально-виховному процесі. У поєднанні з іншими видами перевірки використання тестових завдань із комп'ютерною підтримкою є досить ефективним інструментом, що стимулює підготовку до занять і підвищує мотивацію до вивчення предмета. Усний контроль можна замінити комп'ютерним при проведенні підсумко-

вих занять, контрольних робіт, іспитів тощо. Підготовка завдань для комп'ютерного тестування передбачає знання дидактичних і методологічних основ тестового контролю та вміння використовувати спеціальне програмне забезпечення. Не використовуючи програми розробники тестів, можна конструювати тести і проводити безпосереднє тестування за допомогою електронних таблиць MS Excel. Створення тестів, оцінювання результатів тестування у MS Excel проводиться на основі використання групи логічних функцій.

Для електронного тестового контролю активно використовуються спеціальні програми-тестери, зокрема Test-W, MyTest. Ці програми мають широке поле можливостей налаштування параметрів тесту (критеріїв оцінювання, порядку, форм тестових завдань, часу, обмежень та ін.).

Комп'ютерне тестування стає ефективним, на нашу думку, за умови раціонального використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі на етапі вивчення нового матеріалу, самопідготовки з дотриманням дидактичних і методологічних вимог до конструювання тестових запитань.

Список використаної літератури

1. Morokhovets H. Y. et al. Evidence-Based Medicine as a Modern Methodology of Healthcare. – 2018.
2. Morokhovets H. Y., Lysanets Y. V. Developing the professional competence of future doctors in the instructional setting of higher medical educational institutions //Wiadomosci lekarskie (Warsaw, Poland): 2017. – Т. 70. – №. 1. – С. 101.
3. Ленкова О. О. Формування інформаційно-комунікаційних компетенцій майбутніх лікарів на засадах використання комп'ютерних технологій у навчальному процесі / Ленкова О. О., Мороховець Г. Ю., Міщенко С. В. //Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник української медичної стоматологічної академії. – 2015. – Т. 15. – №. 3-1 (51).
4. Мороховець Г. Ю. Формування інформаційного освітнього середовища вищого медичного закладу освіти / Г.Ю. Мороховець//Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – 2016. – Вип. 136. – С. 132-134.
5. Саєнко М. С. Використання інформаційно-комунікаційних технологій у майбутній професійній діяльності в процесі вивчення медичної інформатики / Саєнко М. С., Мороховець Г. Ю. //Імідж сучасного педагога. – 2018. – №. 3 (180). – С. 18-21.
6. Morze N. V. Моделі ефективного використання інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій навчання у вищому навчальному закладі / Morze N. V., Hlazunova O. H. //Інформаційні технології і засоби навчання. – 2008. – Т. 6. – №. 2.
7. Булах І. Методи контролю та оцінювання рівня знань //Сучасні системи вищої освіти: порівняння для України. – К.: Видавничий дім «KM Academia, 1997. – С. 169-185.
8. Ляшенко О. І. Оцінювання успішності студентів за модульного вивчення фундаментальних дисциплін у медичному університеті: перший досвід: помилки та досягнення / Ляшенко О. І., Стучинська Н. В. //Педагогіка і психологія. – 2006. – Т. 4. – С. 53.

EDUCATIONAL ISSUES IN SEXUAL HEALTH AND LINGUISTIC EXPRESSION OF SEXUALITY

Morska Liliya

The University of Bielsko-Biala (Poland)

The article addresses the following issues: 1) the constituents of sexual health; 2) linguistic representation and comprehension of sexuality from the perspectives of gender. The goal of the article is to indicate the differences of linguistic expression of sexuality between males and females with a strong emphasis on patriarchal paradigm of society bearing its influence on the mentioned processes.

Keywords: sexual health, sexuality, gender, linguistic expression.

Education, sexuality and sexual health. Although both males and females are responsible for human reproduction, it is usually the life of a woman to be subjected to greater changes (both socially and physically) due to pregnancy and procreation process. Thus, we believe that the discussion about reproductive rights should concern women to a great extent.

It is mainly knowledge of possible ways and methods to control fertility which is guaranteed by the access to accurate information about reproductive health that can prevent the problems in sexual health and reproductive rights disturbance. Keeping that in mind, it is easy to assume that countries with poor education standards for women cannot boast of providing appropriate knowledge on reproduction. In this respect, reproductive rights can be claimed as violated. Some African countries are a good example. According to data provided by the website *World Population Review*, "the vast majority of the countries in the world with the highest fertility rates are in Africa, with Niger topping the list at 7.153 children per woman, followed by Somalia at 6.123 children per woman. The Democratic Republic of Congo, Mali, and Chad follow at 5.963, 5.922 and 5.797 children per woman, respectively" (*World Population Review*). While the pattern for female literacy rate in the mentioned countries looks the following: among 160 countries ranking provided, Niger finds itself on the last position with 11 % of females with access to education, Mali taking 154th position with 29,2 % of females accessed to education, Chad being placed number 152 with 31,9 % female literacy rate, and Somalia being excluded from the list with no information on female literacy rate at all. The only exception to the mentioned breakdown seems to be the Democratic Republic of Congo holding the 140th position with almost 50% of literacy rate for women, though with little hope for non-limited access to education for women in this country (Literacy rates, females).

India can be another example to prove the mentioned above as well. Statistic data released in 2011 claim the female literacy rate in India to be 65.46 percent, which is by almost 15 % lower in comparison to the world average (79.7 percent). "Performing the normative gender roles defined by the society is one of the key hurdles in women's education in India. It is often said that a woman in this country is either someone's daughter, sister, wife, or mother, indicating the various stages of her life " (*Women's Education In India*). As a result, India is the second most populated country in the